



**KASTAMONU ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
İL MÜDÜRLÜĞÜ**



**SIFIR
ATIK**



SIFIR
ATIK

-
- Ülkemizde hızlı ekonomik büyüme, kentleşme, nüfus atışı ve refah seviyesinin yükselmesi giderek artan miktarda atık üretimine yol açmaktadır.
 - Bu atıklar insan ve çevre sağlığı açısından potansiyel tehlike oluşturmakta, atıkların çevreye zarar vermeden geri kazanımı ya da bertaraf edilmesi başta çevre ve insan sağlığı olmak üzere ekonomiyi de yakından ilgilendirmektedir.



SIFIR ATIK NEDİR?

“Sıfır Atık”, **israfın önlenmesini**, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların **geri dönüştürülmesini** kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.



SIFIR ATIK NEDİR?

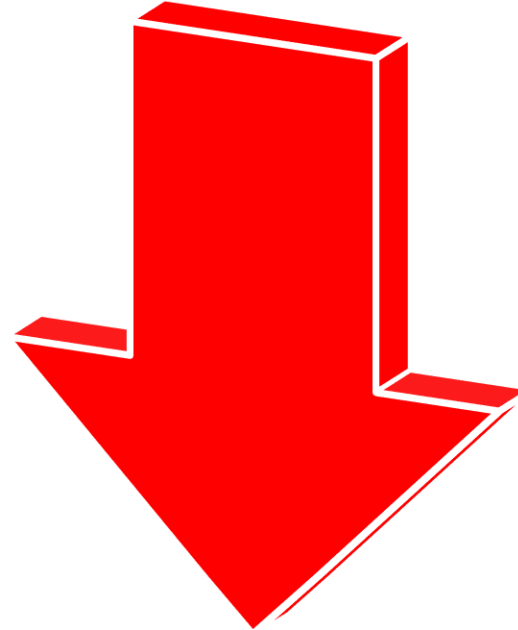


NEDEN?

**SIFIR
ATIK**



**NÜFUS
SANAYİLEŞME
KENTLEŞME
TÜKETİM**

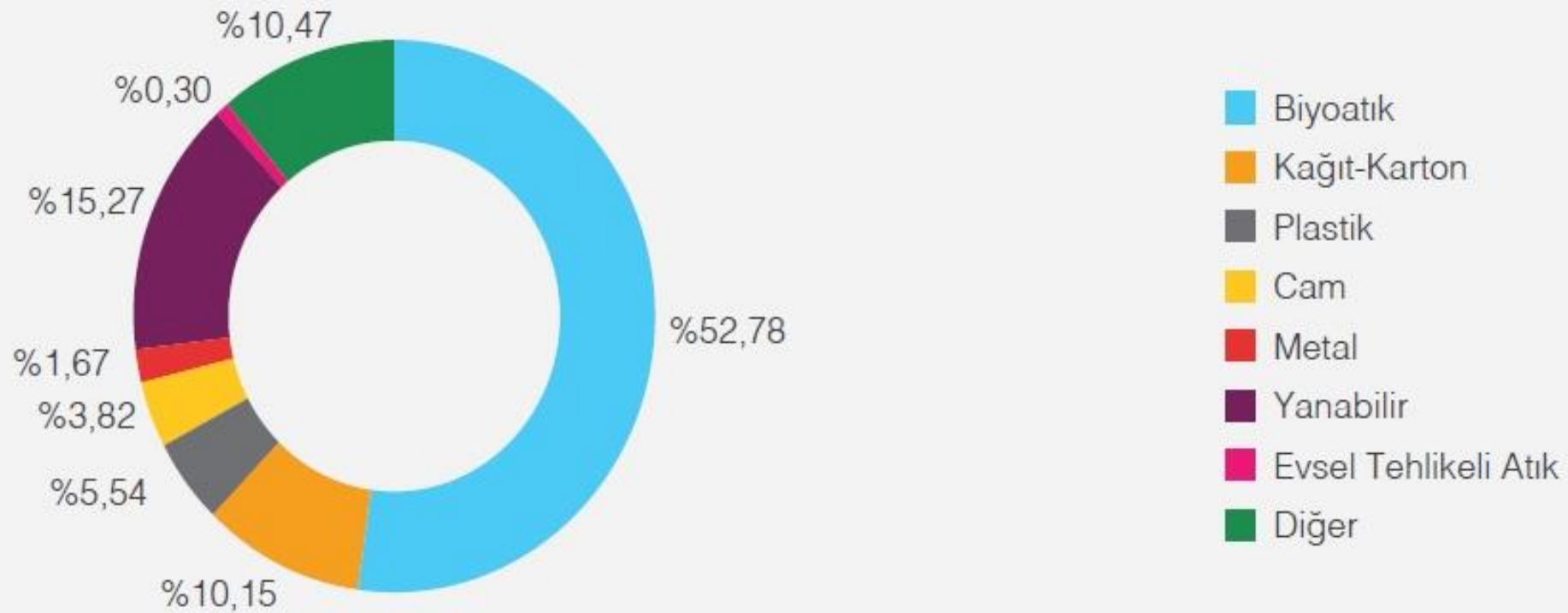


KAYNAKLAR



Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıklarımızı kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz, gelişmiş bir Türkiye ve yaşanabilir bir dünya bırakmak.

ATIK KARAKTERİZASYONU

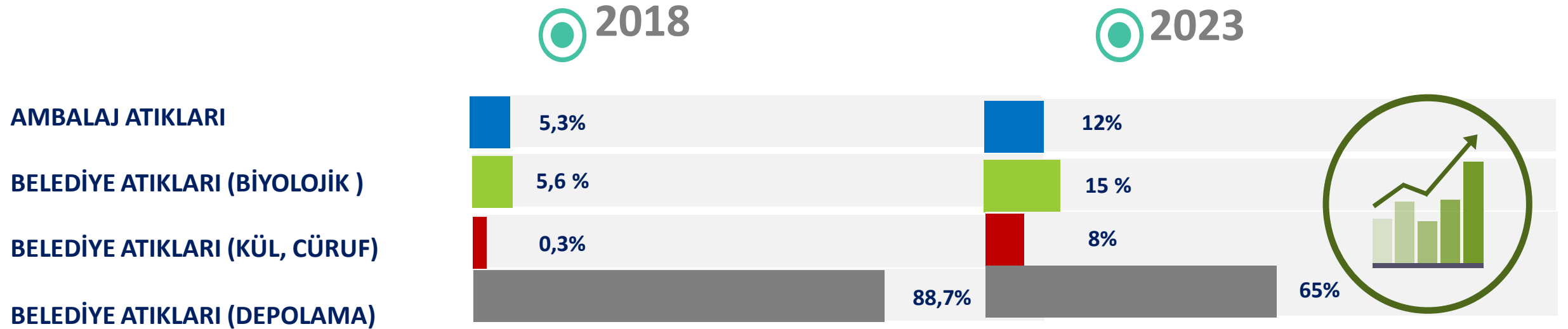


HEDEFLER

- Temiz ortam kaynaklı olarak performansın ve verimliliğin arttırılması
- İsrafın önüne geçildiğinden maliyetlerin azaltılması
- Tasarruf ve ekonomik kazanç sağlanması
- “**DUYARLI TÜKETİCİ**” duygusuna sahip olunmasının sağlanması
- Çevresel risklerin azaltılmasının sağlanması

HEDEF 2023

2023 yılında oluşan atığın; % 35'inin geri kazanım, % 65 inin düzenli depolama yönetimi ile bertaraf edilmesi hedeflenmektedir.





SIFIR

ATIK

İLE

KAZANÇLAR



1 ton atık kâğıdın geri kazanılması 17 ağacı kesilmekten kurtarır.

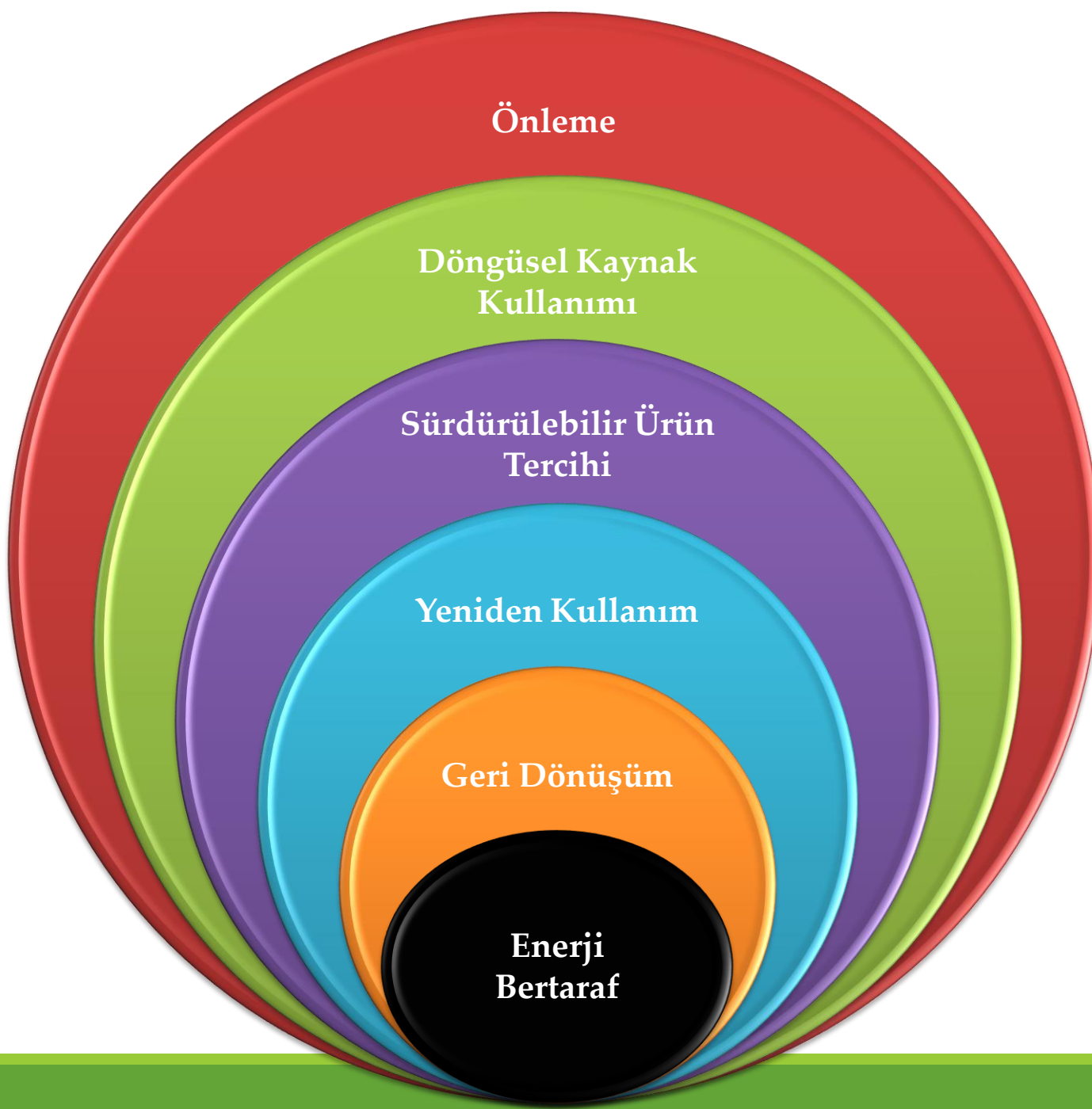
Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.



Atık camlar tekrar cam ürünlere; plastik atıklar elyaf, dolgu malzemesi, otomobil parçası gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlere dönüşebilmektedir.

Organik atıklardan kompost elde edilerek toprak iyileştirici olarak kullanılabilmektedir.





**SIFIR
ATIK**

**YÖNETİMİ
HİYERARŞİSİ**

ÖRNEK UYGULAMALAR



CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLLİYESİ



ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
ANA HİZMET BİNASI



**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI**



**SIFIR
ATIK**

UYGULAMASI



Bakanlığımızca atıkların kaynağında ayrı toplanmasına ilişkin çalışmalar daha öncelere dayanmaktadır. Bu çalışmalarda bireysel bazda, atığın kaynakta ayrı toplanması çalışmalarının yapılması hedeflenmiş; **başta konutlar olmak üzere** atıkların kaynakta ayrı toplanması için eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri öncelikli olmak üzere faaliyetler gerçekleştirilmiştir.



Ancak istenen verime ulaşılamaması nedeniyle tüm dünyada hızla yayılan “sıfır atık” anlayışıyla uygulamaya geçilmesi planlanmıştır.



Atıkların daha yoğun olduğu **kamu kurum ve kuruluşlarında, alışveriş merkezlerinde, eğitim kurumlarında** atık miktarının azaltılması, atıkların kaynağında ayrı toplanması, toplanan atıkların uygun şekilde biriktirilmesi ve geri dönüşümünün sağlanması üzerine çalışmalar başlatılmıştır.



Sıfır Atık Projesinin Bakanlığımızda uygulanmaya başlamasının akabinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin takdirleri ile kendileri projemize öncülük etmiş ve **26.09.2017** tarihinde Sıfır Atık Projesinin Tanıtım Toplantısı yapılarak bu projenin tüm Türkiye'de uygulanmasına ilişkin yola çıkılmıştır.





RENK SKALASI





Plastik Atıklar

Geri
Dönüşüm

Kağıt Atıklar

Geri
Dönüşüm

Cam Atıklar

Geri
Dönüşüm

Metal Atıklar

Geri
Dönüşüm

Organik
Atıklar

Kompost

Geri
Dönüşmeyen

Bertaraf



Geri dönüştürülebilir bu atıkların tekrar kazanımı ile birlikte hem ülke ekonomisine katkı sağlanması hedeflenmekte hem de çevremizi ve insan sağlığını korumak hedeflenmektedir.

Atık piller, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.



4 yaşındaki çocuk pil yuttu, öldü

4 yaşındaki çocuk yuttuğu pilden dolayı hayatını kaybetti



03 Temmuz 2013, Çarşamba 15:36

A : A : A



Düğme büyüklüğündeki lityum pili yutan küçük çocuk iç kanamasından dolayı hayatını kaybetti. Olay Avustralya'da meydana geldi. Mide kanaması belirtileriyle Pazar sabahı Royal Brisbane Hastanesine kaldırılan çocuk öğleden sonra hayatını kaybetti.

Pil yutan çocuğun yemek borusu yandı

Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşayan 3 yaşındaki Mehmet Efe Işık, evde oyun oynarken, baskülün pilini yerinden çıkarıp yuttu.



a⁻ A⁺



Bitkisel
Atık Yağ

Biyodizel

Bitkisel atık yağlar, atıksu toplama sistemlerinin daralmasına ve tıkanmasına; toprak kirlenmesi ile beraber yeraltı suyu kirlenmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle ayrı toplanması gerekmektedir.



Toplanan atıklar geçici depolama alanında atık türlerine göre ayrı olarak depolanmakta ve kayıt altına alınmaktadır.





- Her kurum/kuruluşta oluşan atık türlerine göre farklı planlamalar yapılabilir.
- Atık kumbaralarındaki bölme sayısı değişkenlik gösterebilir.
- Kurumda/kuruluşta halihazırda yapılan bir uygulama varsa mevcut uygulama geliştirilebilir ya da daha sistemli hale getirilebilir.



**PROJE
KAPSAMINDA
UYGULANACAK
YOL HARİTASI**

1- İrtibat Noktası ve Ekip Belirlenmesi



2- Mevcut Durumun Belirlenmesi



3-Planlamanın Yapılması



4- İhtiyaçların Belirlenmesi ve Temini



5- Eğitim ve Bilinçlendirme



6- Uygulama



7- Raporlama, İzleme, Önlem, Revizyon

1

İRTİBAT NOKTASI - ÇALIŞMA EKİBİ



Kurumdaki sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasından, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından ve izlenmesinden **sorumlu olacak** 1 asil, 1 yedek olmak üzere **en az 2 kişi** belirlenmelidir.

Belirlenen bu kişiler tarafından sıfır atık yönetimini sağlayacak bir ekip kurulmalıdır.

2

MEVCUT DURUM

Atığı oluşturan birimler, atığın özelliği, miktarı, kaynağı, karakterizasyonu, atık biriktirme yöntemleri, atık depolama alanlarına ilişkin mevcut atık yönetimi ortaya konulmalıdır.

Yemek Hazırlama	Bakım-Onarım
Ofis	Bilişim
Laboratuvar	Diğer

Atık Türü	Oluşma Sıklığı (Gün/Hafta/Ay)	Atık Miktarı (kg)
Kağıt-karton		
Plastik		
Cam		
.....		

3

PLANLAMA



- Sıfır Atık Yönetim Planı Formatı esas alınarak **kuruma özgü planlama yapılmalıdır.**
- Toplama, taşıma, geçici depolama ve uygulamanın ne şekilde, ne zaman, nasıl, kimler tarafından gerçekleştirileceğine ilişkin talimatname hazırlanır.

4

İHTİYAÇLAR

KUMBARA



- **Mevcut duruma göre ihtiyaçlar ortaya çıkarılır** ve uygulamaya geçilmeden önce temin edilir.
- Geçici Depolama Alanının kurulumu tamamlanır.

POŞET



TAŞIMA
ARACI



KONTEYNER

TAKİP
ÇİZELGESİ



EĞİTİM
MATERYALİ



5

EĞİTİM - BİLİNÇLENDİRME

Ekipmanlar tamamlandıktan sonra, hedef kitlelere yönelik uygulamalı eğitim ve bilgilendirme yapılır.



ODAK NOKTALARI



TEMİZLİK GÖREVLİLERİ



GEÇİCİ DEPOLAMA
ALANI GÖREVLİLERİ



BAKIM-ONARIM
GÖREVLİLERİ



TÜM ÇALIŞANLAR

6

UYGULAMA

- Temin edilen biriktirme ekipmanları personellerin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun aralıklarla yerleştirilir.
- **Ekipmanlara göre tasarlanmış bilgilendirme afişleri kolay görülebilecek yerlere asılır.**



- Toplanan atıklar **Geçici Depolama Alanında depolanır.**
- Değerlendirilebilir atıklar lisanslı geri kazanım tesislerine, değerlendirilemeyen atıklar ise lisanslı bertaraf tesislerine gönderilir.

7

RAPORLAMA – İZLEME ÖNLEM – REVİZYON



- Uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla izleme ekipleri uygulamayı değerlendirir.
- Elde edilen verilere ilişkin raporlama yapılır.
- Eksiklikler ve geliştirilecek taraflar tespit edilir ve önlemler alınır.



SIFIR ATIK PROJESİNİN UYGULAMAYA GEÇİRİLMESİNDE İLİMİZDEKİ EKSİKLİKLER



- **KAMU KURUMLARINDAN GEREKLİ ENVANTERİN TOPLANMASINDA ZORLUK YAŞANMASI**
- **ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRIŞTIRILMASI İÇİN GEREKLİ EKİPMANLARIN (ATIK TOPLAMA KUTULARI) EKSİKLİĞİ** →
- **ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRI TOPLANMASINA MÜTEAKİP GEÇİCİ DEPOLAMA ALANLARININ EKSİKLİĞİ** →
- **İLİMİZDE **EN BÜYÜK SORUN** OLARAK KARŞIMIZA ÇIKAN ETKEN; TÜM ATIKLARIN BERTARAFI VE GERİ DÖNÜŞÜMÜ KONUSUNDA LİSANSLI TESİS EKSİKLİĞİ** →



ATIK TOPLAMA KONTEYNERLERİ

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ve Çevre Şehircilik Bakanlığı Hizmet Binasında kullanılan konteynerler resimde yer almaktadır.



ATIK TOPLAMA KONTEYNERLERİ

Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının Kurumlarının sayıca çok olması sebebiyle okullarda daha düşük bütçeli olan konteynerlerin kullanılması ekonomik açıdan daha verimli olabilir.



ATIK GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI

- ❖ Geçici depolama alanının zemini geçirimsiz malzemedен teşkil edilir.
- ❖ Geçici depolama alanı dışarıdan izinsiz şekilde girişe izin vermeyecek şekilde teşkil edilir.
- ❖ Geçici depolama alanı üstü kapalı ve her türlü dış etkenden atıkları koruyacak şekilde oluşturulur.
- ❖ Geçici depolama alanından sorumlu bir çalışan belirlenir. Sorumlu çalışan geçici depolama alanına giren ve çıkan tüm atıkların kayıtlarını tutar ve izinsiz giriş ve çıkışa engel olur.



ATIK GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI

Kurum içinde oluşan atıkların atık toplama kutularında toplandıktan sonra Geçici Depolama Alanında konteynerlerde muhafaza edilmesi gerekmektedir.



SIFIR ATIK SİSTEMİNE GİRİŞ

Odak noktaları T.C. Numaraları ve E-Devlet şifreleri ile <https://ecbs.cevre.gov.tr> adresinden kurumlarının Entegre Çevre Bilgi Sistemine kayıtlarını yapacaklar.

 e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi

Giriş Yapılacak Adres

<https://ecbs.cevre.gov.tr/account/signInCallback>

Giriş Yapılacak Uygulama

Entegre Çevre Bilgi Sistemi

 e-Devlet Şifresi

 Mobil İmza

 e-İmza

 T.C. Kimlik Kartı

 İnternet Bankacılığı

T.C. Kimlik Numaranızı ve e-Devlet Şifrenizi kullanarak kimliğiniz doğrulandıktan sonra işleminize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

 e-Devlet Şifresi Nedir, Nasıl Alınır?

* T.C. Kimlik No

 Sanal Klavye  Yazarken Gizle

* e-Devlet Şifresi

 Sanal Klavye  Şifremi Unuttum

 İptal Et

 Sisteme Giriş Yap

© 2019, Ankara - Tüm Hakları Saklıdır

Gizlilik ve Güvenlik Hızlı Çözüm Merkezi

SIFIR ATIK SİSTEMİNE GİRİŞ

Entegre Çevre Bilgi Sistemine kayıt işlemi esnasında odak noktasının sistemi kullanmaya yetkili olduğuna dair belgenin yüklenmesi gerekmektedir. Kayıt işlemi tamamlanınca başvuru onayı talebi sistem üzerinden Müdürlüğümüzce değerlendirilip, onaylandıktan sonra odak noktası tarafından uygulamalar bölümünden sıfır atık bilgi sistemi uygulaması seçilecektir.

12	Sistem Engelleme Durum Sistemi	SEN	 Kayıtlı Değil	Ekle
13	Kimyasal Madde Envanter Bildirim Sistemi	KME	 Kayıtlı Değil	Ekle
14	Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi	KSB	 Kayıtlı Değil	Ekle
15	Laboratuvar Yetkilendirme	LYS	 Kayıtlı Değil	Ekle
16	Ozon Tabakasını İncelten Maddeler (OTİM)	OTİ	 Kayıtlı Değil	Ekle
17	PCB Envanteri (PCB)	PCB	 Kayıtlı Değil	Ekle
18	Sera Gazları İzleme, Raporlama ve Doğrulama	SER	 Kayıtlı Değil	Ekle
19	Ömrünü Tamamlamış Araçlar (ÖTA)	OTA	 Kayıtlı Değil	Ekle
20	Sıfır Atık Bilgi Sistemi Sıfır Atık Bilgi Sistemi	SAT	 Kayıtlı	Uygulamaya Git

SIFIR ATIK SİSTEMİNE GİRİŞ

Sıfır atık uygulaması kapsamında toplanan ambalaj atıklarına dair bilgiler girilirken ambalajı teslim alan firma ile hazırlanan tutanak sisteme yüklenmelidir.

Sisteme veri girişi yapılırken toplanan atık miktarlarının ağırlık biriminin ton olarak bildirilmesi gerekmektedir. Sistemde ağırlık birimi ton olarak seçilmiştir.

(1 kg=0,001 ton)

TUTANAK

Kastamonu, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden 2018 yılı Ekim ayında teslim alınan Ambalaj Atıklarına ait miktarlar tutanakda gösterilmiştir

AY	KAĞIT/KARTON (KG)	PLASTİK (KG)	CAM (KG)	METAL (KG)	TOPLAM MİKTAR (KG)
EKİM	160	20	5	5	190

ELİF KAFAOĞLU

Çevre Müh.

BESTE GERİ DÖNÜŞÜM
İNŞAAT NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
M. Akıncı Sok. Mah. Çarşı No: 108
Tel: 0366 311 11 11 - KASTAMONU
Kastamonu, 54100
Tic. Sic. No: 26 035 9970



“geleceğe değer kattık”